

ІДЕЇ ТА ФУНКЦІЇ КЕЙС-МЕТОДУ

КОРОБКО О.О., ВИРОВОЙ В.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

На сьогоднішній день будь-яка освітня технологія має ініціювати прагнення студентів самостійно організовувати процес засвоєння матеріалу, мотивувати до діяльності, передбачати організацію взаємодії груп та, особливо, пізнавальну дію в кількох наукових областях, що є відображенням поняття «технонаука» [1]. Це поняття базується на між- та трансдисциплінарних зв'язках, об'єднуючи ключові напрямки науково-технічного прогресу (технологічні, інформаційні, біологічні, когнітивні), що дозволяє по-новому поглянути на процес придбання знань. Одним з активних професійно-орієнтованих методів вивчення дисциплін є технологія case-study (кейс-метод). Кейс-метод (метод конкретних ситуацій, ситуаційна методика) відноситься до неігрових імітаційних активних методів навчання, сутністю якого є аналіз ситуації (case), що виникає при конкретному положенні справ та вимагає розробки практичного рішення з обґрунтуванням найкращого вибору в контексті поставленої проблеми [2].

Кейс-метод (case-study) зародився на початку ХХ-го сторіччя у Гарвардській школі права, коли викладачі зіткнулися з тим, що неможливо навчити студентів введенню бізнесу лише за допомогою лекційних занять та підручників. Для кейс-методу характерні практична направленість та інтерактивний формат. Основний акцент ставиться на формуванні професійної компетентності та системності навчання. Це дозволяє покращити розуміння взаємозв'язків між різними галузями науки і виробництва та сприяє розвитку дослідницьких і комунікативних навичок прийняття рішень.

Особливістю кейс-методу є запропонування навчальної конкретної ситуації, яка розробляється на основі фактичного матеріалу з метою подальшого розбору на практичних заняттях. Метод case-study призначений для отримання знань за дисциплінами, в яких вирішення проблем не передбачає однозначної відповіді. Це актуально при підготовці архітекторів, а також й для дисциплін напряму «Будівництво та цивільна інженерія», зокрема при розробці моделей будівельних матеріалів та виробів як певних системних цілісностей при підборі їх складів, геометричних параметрів та технології виготовлення чи розробці розрахункових схем залежно від виду об'єкту. В даному випадку мета викладання дисциплін стає направленою на

отримання різноманітних істин та їх орієнтування в полі проблем, що вимагає активної співтворчості студента і викладача.

Кейс-метод пред'являє особливі вимоги до викладача, який має створювати в аудиторії атмосферу, що сприяє розумовій роботі та формуванню у студентів дивергентного мислення і навиків краудсорсінгу при колективному обговоренні ситуацій. У цьому випадку викладач виступає в ролі консультанта (експерта), а не постачальника готового знання.

Кейс-метод складається з двох частин: дослідницької і навчальної. За основу береться ситуація, яка відбулася в конкретній компанії. Для того, щоб зробити кейс найбільш приближеним до реальності, постановку проблеми треба готувати в тісному співробітництві з представниками проектних і будівельних організацій. Викладачі як автори кейсу мають обговорювати проблему з топ-менеджерами та рядовими співробітниками компаній, збирати інформацію з різних відділів, доповнювати зміст кейсу матеріалами, отриманими з відкритих джерел інших компаній даного профілю й т.п. Кейс не має однієї правильної відповіді, а вирішується за рахунок спектру ефективних рішень. Це пов'язано з тим, що найбільш раціональне рішення не може бути реалізовано у визначеній ситуації. Вступні дані кейсу можуть суперечити одні одним або постійно змінюватися, тому виникає необхідність не замикатися на деталях, а виходити з уявлення цілого. Тоді як традиційний розбір типових прикладів веде до стереотипного підходу до вирішення схожих проблем, що погіршує здатність до узагальнення, особливо з урахуванням ефекту «імпринтингу».

Кейс являє собою результат науково-методичної діяльності викладача, тому повинен мати певну структуру і принципи побудови: формування дидактичних цілей кейсу з визначенням його положень в структурі навчальної дисципліни; визначення проблемної ситуації, виходячи з інформації, що була представлена фірмою, організацією чи відомством, розробка програми кейсу як набору конкретних тезисів; надання переліку початкових джерел для збору інформації, побудова моделі ситуації, підготовка методичних рекомендацій та розробка можливих питань для дискусії, яка займає основне місце в методі case-study.

Можна заключити, що кейс-метод є одною з ефективних технологій навчання студентів навикам вирішення неоднозначних проблем, що вимагає розробки різнобічних методик навчання на основі case-study, адаптованих до сучасних реалій будівельної галузі, а також проведення активної роботи кафедр академії у напрямку вдосконалення співробітництва з кафедрами на виробництві.

Література:

1. Латур Б. Нового времени не было. Эссе по симметричной антропологии / Б. Латур. – СПб: Европейский ун-т, 2006. – 259 с.
2. Сидоренко О. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / О. Сидоренко, В. Чуба. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2001 – 256 с.